Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 24 januar 2023

Aktionærlån – overdragelse af selskabets tilgodehavende mod aktionæren©

Af advokat (L) Bodil Christiansen, Advotax Advokatfirma
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen
www.V.dk

Med et styresignal fra 17. november 2022 har Skattestyrelsen ændret praksis for beskatning af aktionærlån ved overdragelse af allerede beskattede aktionærlån fra datterselskab til moderselskab.

I tilsvarende sager, hvor hovedaktionæren er blevet beskattet, ikke blot ved udlånets stiftelse, men tillige ved overdragelse af selskabets tilgodehavende til et moderselskab, kan dobbeltbeskatningen begæres ophævet. Der gælder dog særlige frister for at fremsætte en begæring herom.

Folketinget vedtog i 2012 særlige regler om beskatning af udlån fra et selskab til selskabets hovedaktionær.

Reglerne indebærer, at et udlån til en hovedaktionær beskattes som udbytte, løn, tilskud m.v. hos hovedaktionæren på det tidspunkt, hvor udlånet foretages.

Formålet med den skærpede beskatning er at undgå, at aktionæren skattefrit "hæver" midler i selskabet iklædt formen af et lån, som ellers skulle have været beskattet som udbytte m.v.

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 24 januar 2023

Meget restriktive regler

Skattereglerne om aktionærlån er meget restriktive. Efter disse regler er det ikke muligt at undgå beskatning af det lånte beløb ved at tilbagebetale det lånte beløb til selskabet. Dette gælder, selv om aktionæren tilbagebetaler det lånte beløb i samme indkomstår eller for den sags skyld umiddelbart efter lånets etablering.

Foretager aktionæren rent faktisk en tilbagebetaling af lånet, anses denne tilbagebetaling skattemæssigt som et *tilskud* til selskabet - og altså ikke som en tilbagebetaling. Og kun som følge af en særlig bestemmelse i skattereglerne om aktionærlån er dette "tilskud" skattefrit for selskabet.

Problemstillingen har tidligere været behandlet i disse spalter, bl.a. i artiklen "Aktionærlån - en dyr finansiering". Det påvises her, at en simpel fejl, hvor aktionærens mellemregningskonto med selskabet bliver negativ, og hvor aktionæren troskyldigt indbetaler det negative beløb, kan medføre en multibeskatning måned efter måned af den én gang foretagne for store hævning. Denne, meget restriktive, linje blev tiltrådt af Højesteret ved en dom af 30. august 2022.[1)]

Hovedaktionærens tilbagebetaling indebærer videre, at når aktionæren sidenhen får udbetalt de midler, der blev betalt tilbage til selskabet, skal aktionæren beskattes på ny af de samme midler.

Udlodning af tilgodehavendet

Dobbeltbeskatningen af de samme midler kan dog undgås, hvis aktionæren undlader at tilbagebetale lånet, og selskabet i stedet udlodder selskabets tilgodehavende hos aktionæren til aktionæren - hvis dette i øvrigt er muligt efter gældende regler, herunder i første række de selskabsretlige regler om udbetaling af udbytte. Det samme gælder efter praksis, hvis fordringen overføres til en ansat hovedaktionær som løn.

---

1) Jf. SKM2022.431.HR

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 24 januar 2023

Baggrunden for denne retsstilling er nærmere, at det af lovforslaget fra 2012 om aktionærlån udtrykkeligt fremgår, at:

> *"Hvis et lån er omfattet af den foreslåede bestemmelse i ligningslovens § 16 E, vil det i alle skattemæssige relationer blive lagt til grund, at der hverken hos långiver eller låntager foreligger et lån. Udover at lånebeløbet beskattes som en hævning, betyder det, at låntager ikke vil kunne fradrage sine eventuelle renteudgifter på lånet, ligesom eventuelle renteindtægter vil blive beskattet som et skattepligtigt tilskud hos selskabet."*

Muligheden for at undgå dobbeltbeskatning ved udlodning af aktionærlånet er nærmere beskrevet i skattemyndighedernes vejledning og er således udtryk for skattemyndighedernes praksis på området. Med afsæt i udtalelserne i lovforslaget fra 2012 om aktionærlån anføres således i vejledningen, at:

> *"Hvis fordringen selskabsretligt udloddes til den ansatte hovedaktionær, er der således ikke skatteretligt udloddet en fordring. Den ansatte hovedaktionær er derfor ikke skattepligtig af en selskabsretlig udlodning af fordringen.*
>
> *Hvis den ansatte hovedaktionær selskabsretligt udlodder fordringen til sig selv, bliver han derfor kun beskattet af lånebeløbet én gang. Det er dog en betingelse, at der selskabsretligt kan ske udlodning af fordringen og at selskabet iagttager de almindelige bestemmelser om udlodning af andre aktiver end likvider.*
>
> *Det samme gælder, hvis fordringen overføres til den ansatte hovedaktionær som løn."*

Overførelse af fordringen til koncernselskab

I en konkret sag ønskede en hovedaktionær at gøre brug af denne praksis, men det medførte i første fase, at hovedaktionæren blev udbyttebeskattet 2 gange vedrørende samme aktionærlån – uden at lånet af den grund var ophørt.

Sagens omstændigheder var nærmere, at hovedaktionæren havde optaget et lån på knap 423.000 kr. - ikke i det af ham ejede moderselskab - men i moderselskabets 100 pct.´

ejede datterselskab. Aktionæren blev udbyttebeskattet af dette lån fra datterselskabet, alt i overensstemmelse med skattereglerne om aktionærlån.

Hovedaktionæren ønskede nu at udlodde fordringen til sig selv, således at aktionærlånet blev bragt til ophør, alt i overensstemmelse med den fremgangsmåde, som var beskrevet i skattemyndighedernes vejledning, jf. det ovenfor refererede uddrag.

Da udlånet var foretaget af datterselskabet, kunne en sådan udlodning kun føres ud i livet, hvis datterselskabets tilgodehavende mod hovedaktionæren (aktionærlånet) blev overdraget til moderselskabet.

Datterselskabet overdrog på denne baggrund tilgodehavendet mod aktionæren (aktionærlånet) til moderselskabet med henblik på udlodning til hovedaktionæren for derved at komme ud af problemet.

Endnu en udbyttebeskatning

Efter skattemyndighedernes opfattelse indebar denne overdragelse fra datterselskabet til moderselskabet imidlertid i sig selv, at der opstod et "yderligere" (nyt) aktionærlån, nu med moderselskabet som kreditor, idet moderselskabet havde overtaget datterselskabets tilgodehavende hos hovedaktionæren. Hovedaktionæren blev herefter udbyttebeskattet på ny vedrørende det samme aktionærlån på de 423.000 kr.

Hovedaktionæren klagede over denne afgørelse, men Landsskatteretten fastholdte beskatningen med den begrundelse, at hovedaktionæren måtte anses at have anvendt det nye lån i moderselskabet til at tilbagebetale gælden til datterselskabet.[2]

Medhold ved domstolene

Hovedaktionæren indbragte denne afgørelse for domstolene, hvor Skatteministeriet tog bekræftende til genmæle.[3] Hovedaktionæren fik således medhold i, at der ikke var

---

2 Jf. SKM2022.325.LSR

grundlag for at udbyttebeskatte ham på ny som følge af den blotte overførelse af tilgodehavendet (aktionærlånet) fra datterselskabet til moderselskabet.
Skatteministeriet begrundelse for at frafalde beskatningen af de 423.000 kr. var baseret på samme synspunkt som tilkendegivelsen i skattemyndighedernes vejledning, nemlig at der efter udbyttebeskatning af et aktionærlån ikke længere foreligger et lån i skattemæssig henseende.

Ved Skatteministeriets tilkendegivelse i sagen er skattemyndighedernes hidtidige praksis blevet underkendt.

Praksisændring ved kreditorskifte

Skattestyrelsen offentliggjorde den 22. november 2022 et såkaldt styresignal om sagens konsekvenser for tilsvarende sager.[4)]

I styresignalet er tilkendegivet, at Skattestyrelsen på baggrund af landsrettens dom har ændret praksis. Praksis er således nu, at der ikke skal ske beskatning af aktionærlån, der allerede er omfattet af reglerne om aktionærlån, i forbindelse med kreditorskifte fra et datterselskab til moderselskabet ejet af hovedaktionæren.

Konsekvenser for andre sager

I styresignalet er endvidere omtalt andre hovedaktionærers adgang til at få ændret en beskatning, som er foretaget efter den hidtidige, nu underkendte, praksis.

Frist for anmodning om genoptagelse

For indkomstårene 2019 og fremefter er der en almindelig adgang til at få genoptaget en skatteansættelse, hvis anmodningen om genoptagelse fremsættes seneste den 1. maj i det

---

3) Jf. Vestre Landsrets dom af 7. december 2021. Skatteministeriet udsendte siden en kommentar til dommen, ref. i SKM2022.206.DEP.

4) Jf. SKM2022.553.SKTST

fjerde år efter indkomstårets udløb. Det betyder, at fristen for at få skatteansættelsen for 2019 genoptaget udløber den 1. maj 2023.

For indkomstårene 2015 – 2018 kan der som udgangspunkt ske ekstraordinær genoptagelse, men anmodningen om genoptagelse skal fremsendes senest 6 måneder efter, at hovedaktionæren er "kommet til kundskab" om den ovenfor beskrevne praksisændring.

Ifølge styresignalet skal fristen på 6 måneder i de ovenstående tilfælde regnes fra offentliggørelsen af styresignalet. Denne offentliggørelse fandt sted den 17. november 2022.

Man kan håbe, at denne praksisændring er det første lille skridt i retning af en lempelse af skattereglerne om aktionærlån, hvis formål er velbegrundet, men hvor effektueringen af reglen ligger hinsides det rimelige og fornuftige, jf. nærmere kritikken i artiklen "Aktionærlån – en dyr finansiering".

——— o ———

www.v.dk